

EXPUNERE DE MOTIVE

Cetatenii Romaniei Secolului XXI se confrunta cu uriasa provocare a proliferarii internetului, a multiplicarii exponentiale a modalitatilor de comunicare si de transmitere a informatiilor si cu o influenta fara precedent a programelor posturilor de radio si televiziune asupra tuturor categoriilor de varsta. Astazi, cetatenii, in general si, minorii, in special, sunt mult mai expusi decat in trecut la vulgaritate, la violenta, la informatii false, distorsionate sau manipulatorii.

Tocmai de aceea, acest proiect de lege preia dispozitiile Directivei europene privind serviciile mass-media, consacrand, pentru prima data, un regim juridic ferm, vizand, in special, protectia minorilor. Pentru prima data, printr-o noua lege, ferma si coerenta, a audiovizualului enumeram si definim valorile care trebuie sa reprezinte interesul public, asigurandu-le protectie prin norme specifice.

In acest ~~acelasi~~-sens, tot pentru prima data, proiectul de lege consacra masuri sanctionatorii privind cenzura si ingerinta in activitatea redactionala a posturilor de radio si televiziune, facand si distinctia responsabilitatii intre persoanele fizice si persoanele juridice care pot comite aceste fapte.

In acest context, masura cresterii impactului audiovizualului asupra societatii si a tendintelor tot mai pronuntate de manipulare a opiniei publice, prin intermediul radiodifuzorilor, in special de catre partidele politice, de catre reprezentantii unor institutii aflate la putere, de catre grupurile de interese comerciale a devenit, din ce in ce mai evidenta, necesitatea de a asigura cadrul juridic necesar prevenirii si sanctionarii tentativelor de ingerinta sau de cenzurare a informatiei si, nu mai putin, a celor privind manipularea informatiei.

Constatand problemele care au existat, in ultimul timp, in activitatea CNA, atat in interiorul acestuia, cat si in relatiile cu radiodifuzorii, proiectul de lege propune, totodata, reguli, clare si precise, in legatura cu organizarea si functionarea institutiei, ca organism colectiv de decizie, precum si fata de posturile de radio si televiziune.

Avand in vedere considerentele de mai sus, precum si importanta reglementarii in domeniu, initiatorul noului act normativ a organizat dezbateri in patru zone geografice ale Romaniei, epicentrele, fiind la: Cluj, Iasi, Constanta, Targoviste, finalizeate cu o dezbatere nationala, precum si cu doua analize in legatura cu proiectul desfasurata cu membrii CNA.

La aceste dezbateri au participat sute de specialisti in domeniu, numerosi reprezentanti ai societatii civile, ai posturilor de radio si televiziune, ai societatilor de cablu, ai autoritatilor locale, precum si numerosi parlamentari.

Una dintre primele concluzii la care s-a ajuns, in aceste dezbateri, a fost necesitatea elaborarii, pentru inceput, a unui set de teze care, la randul lor, au fost supuse dezbateri publice si care stau la baza acestei propunerii legislative privind o noua Lege a Audiovizualului.

Tezele dezbatute in aceste intilnirii au vizat urmatoarele obiective:

- mai buna racordare a proiectului de Lege la normele adoptate la nivelul Uniunii Europene ;

- definirea si deosebirea, pentru prima data intre interesul public privind

serviciile de radio si televiziune si interesul public; stabilirea valorilor care consacra interesul public si a normelor specifice care sa faca deosebirea intre interesul public justificat si dreptul oricarei persoane la propria imagine;

- consacrarea si reglementarea libertatii de expresie a presei audiovizuale,

sanctionarea contraventionala a cenzurii si ingerintelor in continutul de programe al posturilor de radio si de televiziune;

- consacrarea si reglementarea protectiei minorilor, inclusive a imaginii acestora, la nivelul legislatiei europene si internationale;
- incurajarea si sustinerea dereglementarii, coreglementarii si autoreglementarii in apararea libertatii de exprimare, in limitele legii;
- un CNA mai bine organizat, mai functional si mai transparent –potrivit unor norme clare si specifice –precum si mai “prietenos” in relatia cu radiodifuzorii, precum si cu societatea civila;
- o distinctie clara, in sensul responsabilitatilor –inclusiv in ceea ce priveste regimul sanctionatoriu –intre serviciile publice de radiosi televiziune si radiodifuzorii private;
- protejarea si incurajarea valorilor culturale, inclusiv a valorilor limbii si culturii romane si a minoritatilor nationale –incurajarea si sustinerea, inclusiv prin alocare de resurse financiare a posturilor de televiziune pentru ca, in cadrul programelor difuzate, emisiunile de stiri sa fie accesibile, prin mijloace specific, persoanelor cu deficiente de auz;
- corelarea dreptului la replica si rectificare cu libertatea de exprimare si editoriala;
- distinctia, mai clara, a mesajelor cu character de interes public, fata de publicitatea comerciala, electoralala, subliminala si “teledon”.

1. Racordarea la normele UE

Întrucât Uniunea Europeană este o instituție vie, caracterizată prin dinamismul activităților analizelor, deciziilor și recomandărilor, putem anticipa că și Legea audiovizualului se poate adapta, în mod operativ, la schimbările de reglementare de la nivelul UE. Autoritatea de reglementare din România, la rândul ei, trebuie să joace un rol activ în dezbaterea publică și procesul de reglementare la nivel european, devenind, după caz, chiar și inițiatore.

2. Relaxarea legislației audiovizualului

Pentru a evita excesul de reglementare care poate afecta independența editorială sau situația economico-financiară a radiodifuzorilor, stabilim, prin lege, limitele de intervenție CAN, prin deciziile cu caracter normativ. De asemenea, în mod asemănător, chiar prin textul legii, prevenim excesul de sancțiuni, în special a amenzilor, în raport cu quantumul veniturilor din publicitate, la categoriile și la valorile pe care le protejăm, precum și la impactul asupra publicului, tinând cont atât de intervalul orar, cât și de audienta și veniturile rezultate din publicitate.

3. Incurajarea dereglementării, coreglementării și autoreglementării

In scopul combaterii excesului de reglementare, vor fi stimulate prin Legea audiovizualului, coreglementarea și, în mod special, autoreglementarea. Cu toate acestea, o serie de prevederi aflate în prezent în legislația secundară, intrucât și-au dovedit utilitatea, vor fi valorificate în noua lege, fiind incluse în corpul normativ.

4. Garantarea libertății presei audiovizuale

Enunțând principii și reguli vizând libertatea de exprimare, instituim, prin proiectul de lege, norme care să garanteze și, respectiv, să sanctioneze orice formă de ingerință în conținutul și modul de difuzare a programelor audiovizuale, fie că vine din partea autorităților, altele decât judiciare, a patronatului, conducerii administrative, a celor care retransmit programele sau furnizorilor oricărui tip de publicitate ori a sponsorilor.

5. Un CNA mai bine organizat, mai funcțional, mai transparent și mai prietenos

Prin lege sunt instituite norme clare de organizare și funcționare a CNA - ca organism colegial și deliberativ. De asemenea, sunt stabilite responsabilități clare, de ordin administrativ, pentru conducerea executivă a CNA, respectiv președinte și vicepreședinte. Sunt prevazute raporturi mai clare între CNA și reprezentanții radiodifuzorilor, îndeosebi în procesul de analiză, dezbatere, stabilire de măsuri și

coreglementare. Dezbaterile și deliberările vor fi în viitor, în mod obligatoriu, publice.

6. O distincție clară între serviciul public de radio și televiziune și radiodifuzorii privați

Facem o distincție clară între serviciul public de radio și televiziune și radiodifuzorii privați, în ceea ce privește exigențele de conținut derivând din grilele de programe. Două sunt categoriile de exigențe care fac deosebirea dintre radiodifuzorii publici și privați, și anumite: grile de programe care trebuie să conțină categorii de emisiuni informative, educativ-formative și culturale în proporții diferite; se face distincția în ceea ce privește standardele jurnalistice, respectarea valorilor consacrate de lege, cum ar fi protecția minorilor ori demnității și dreptului la propria imagine, echidistantă și pluralismul de idei și de opinii în ceea ce privește respectarea standardelor. Distinctia se va face indeosebi în ceea ce priveste nivelul de responsabilitate în afirmarea și protejarea valorilor consecrate prin proiectul de lege, inclusive sub raport sanctionatoric.

7. Deosebirea dintre interesul public și interesul publicului. Interesul public justificat

Ceea ce vizăm prin noua reglementare a audiovizualului este exclusiv interesul public și, în nici un caz, interesul publicului, chiar dacă acesta din urmă este uneori prevalent în asigurarea ratingului și, respectiv, a resurselor financiare. Garantând independența editorială a radiodifuzorilor și instituind, în acest sens, norme, vizând susținerea și protejarea dreptului la liberă exprimare, consacrăm, în egală măsură, prevalența interesului public justificat în informarea cetățenilor, în raport cu alte valori, și ele protejate de lege, cum ar fi dreptul la propria imagine, mai ales atunci când nu este vorba de persoane publice.

8. Libertatea de expresie

Libertatea editorială, garantată prin Legea audiovizualului va fi conjugată cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, din redacțiile stațiilor de radio și televiziune, precum și a invitaților acestora, dar și cu normele de coreglementare sau autoreglementare prevăzute în teza numărul trei. Libertatea de expresie este definită și apărată având în vedere următoarele: interzicerea și sancționarea cenzurii, de orice formă; este sancționată, inclusive, cenzura economică; clauza de confidențialitatea; de conștiință; protejarea surselor; instituția dreptului la replică; echidistantă moderatorului (definiție și limite); pluralismul opiniilor (definiție și limite).

9. Protejarea valorilor limbii și culturii române și a limbilor și culturilor minorităților naționale

Protejarea valorilor limbii și culturii române, precum și a limbilor și culturilor minorităților naționale va fi asigurată printr-un program specific, finanțat de CNA din fondurile ce vor fi constituite potrivit proiectului de act normativ, la dispoziția acestuia.

10. Serviciile media trebuie să devină accesibile persoanelor cu deficiențe de auz

Conform normelor europene, anumite categorii de taxe ce vor fi percepute de CNA – de licență, de prelungire a licenței audio, de preluarea dreptului de retransmisie – precum și dintr-un procent din totalul amenzilor, va fi creat un fond la dispoziția CNA, prin care va fi stimulată asigurarea de către televiziunile private a accesului persoanelor cu deficiențe de auz la conținutul principalelor programe de știri și dezbateri.

11. Definirea mai clară a mesajelor de interes public, în raport cu publicitatea comercială, electorală, subliminală și „teledon”

Înțelegând corect sensul Directivei europene privind serviciile mass-media audiovizuale, definim și departajăm, prin lege, mesajele de interes public, față de orice alt tip de mesaje cu caracter comercial, precum și de publicitatea electorală. Definim și reglementăm, mai precis, „teledonul”, astfel încât să se poată face departajarea între interesul public și publicitatea mascată. Prin lege, CNA va avea obligația să sesizeze autoritățile penale ori de câte ori are indicii că a fost utilizată publicitatea subliminală, fie în scop comercial, fie în scop electoral.

12. Protejarea minorilor

Proiectul de lege prevede norme detaliate cu privire la protecția minorilor, la nivelul standardelor europene și internaționale, indeosebi în ceea ce privește expunerea publică a acestora.

13. Corelarea dreptului la replica cu libertatea editorială

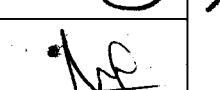
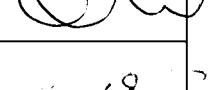
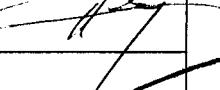
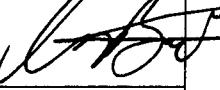
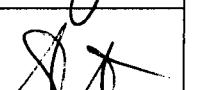
Instituția dreptului la replică, consacrată prin Directiva europeană privind serviciile mass-media audiovizuale, precum și a dreptului la rectificare, este în aşa fel definită și reglementată încât, garantând demnitatea persoanei și corecta informarea a opiniei publice, să nu fie afectate conținutul și libertatea editorială.

Odata dezbatute tezele care contin obiectivele de mai sus și intrunind acordul și sustinerea participantilor la dezbatările publice, autorul a elaborat, în consens cu aceste principii, prezentul proiect de lege.

INITIATOR,
SENATOR PNL
SORIN ROSCA STANESCU
S. Rosca Stanescu

Co-initiatori ai proponerii legislative privind Legea audiovizualului

Co-initiatori

	Nume și Prenume Parlamentar (senator sau deputat)	GRUP PARLAMENTAR	Circumscripția electorală	Semnătură
1	SORIN ROSCA STĂNESCU	PNL	DÂMBOVIȚA	
2	ZĂSU LENOTI	PNL	ARGES	
3	POPA ION	PNL	ARGES	
4	ICIESCU Licia	PNL	Giurgiu	
5	Dobrin Babac	PNL	BRAILA	
6	AURELIA OCTAVIANA	PNL	Judet	
7	CHIRU GIGI CRISTIAN	PDL	CONSTANTIA	
8	Danyon Vojanian	PNL	Jasi	
9	BOERIU VALERIU	PNL	MARAMURES	
10	ZOSEA CIOSTAN	PNL	BISTRIȚA	
11	PERES ALEXANDRU	PNL	ALBA	
12	FAGA MIRELA	PNL	ALBASITI	
13	FLORIAN DANIEL CRISTIAN	PDL	BISTRITA-NASAUD	
14	TUDOR BOINA ANCA	PNL	BRAZDUA	
15	Flutur Gheorghe	PDL	Suceava	

16	PASCA LIVIU DORU	PNL	NEGRUZI	D
17	OPREA Dumitru	PNL	24. Iunie	D
18	OPREA MARIO	PNL	JULY	D
19	NICARĂ MARCIUS	PNC	CIV	D
20	TAPU-NICOLESCU EGON	PNL	HAGHİT	D
21	ATANASIU THEODOR	PNL	ALBA	D
22	NEGRU NICOLAE	PNC	SIBIU	D
23	NEGRU MARILY	PNC	B	D
24	PĂRĂN DORIN	PNC	HD	D
25	GHEORGHE SEBESTIAN	PNL	B	D
26	POPOVICIU IRINA	PNL	E	D
27	IOTILA PAUL	PNC	galata	Paul
28	GHISE IOAN	INDEPENDENT	BRASOV	efluze
29	GHILEA GAVRIŁA	P.D.L.	Zbor	D
30	FLIN TISE	P.D.L.	CLUJ	D
31	Rogojan Liliha Cyprian	Independent	Maramures	D
32	MARIAN DAN	PDL	Vaslui	D
33	IGAURATAN	PDL	TRAO	D

	NUME	SEMNATURA
40	CHIRCES CRISTIAN	
41	Mihai Cioran	
42	Iobrinescu Traian dep. PN!	
43	Cosmin Mircea	
44	TAMAIAN IOAN	
45	Delha Mircea	
46	Cosca Dorin	
47	Dragosmir Gh. dep. PNL	
48	BERCI VASILE PNL	
49	ZLATI RADU	
50	ALIHEITE MIHANTA	
51	LUPU MIRCEA	
52	DOBOL ANTON	
53	OROS LIECHITA ADRIAN PNL	
54	CIOIU DORIN	
55	Bor-Oni Andrelean	
56	NICREANU ELENA RAMONA Deputat	
57	VASILE VARCA Deputat	